

Wisła, dn. 25.03.2025r.

MIEJSKI OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
Pl. B. Hoffa 3
43-460 Wisła

Rada Miasta Wisła

Na podstawie Uchwały Nr LXVII/1071/2024 Rady Miasta Wisła z dnia 29 lutego 2024 r., przedkładam Informację z realizacji Programu wspierania rodziny i pieczy zastępczej za 2024rok.

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Magdalena Bosowska

Z upoważnienia BURMISTRZA
Sekretarz Miasta

mgr Sylwester Foltyn

Informacja z realizacji programu wspierania rodziny i pieczy zastępczej za rok 2024

W dniu 29 lutego 2024 roku Rada Miasta Wisła, Uchwałą nr LXVII/1071/2024, przyjęła do realizacji *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wisła na lata 2024 – 2026*.

Podstawowym założeniem Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wisła na lata 2024-2026 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania mają koncentrować się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

W myśl Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 r. art.176, zadania gminy w tym zakresie to min.:

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną, przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej;
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Powyższe cele były realizowane w 2024r. w ramach pracy asystenta rodziny, zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w ramach etatu i asystenta rodziny zatrudnionego w ramach umowy cywilno-prawnej w projekcie „Silni w rodzinie!”, jak również dodatkowo poprzez m.in. udzielanie specjalistycznego poradnictwa i konsultacji (psychologicznych, socjalnych, prawnych, itp.), w ramach Zespołu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Pomocy Rodzinie, szkolenia kadry Miejskiego Ośrodka Pomocy

Spółecznej, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, spotkania warsztatowe z uczniami gminnych placówek szkolnych, nauczycielami i rodzicami, a także poprzez udzielanie pomocy finansowej i materialnej mieszkańcom gminy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku objął wsparciem (świadczeniami bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania, w tym pracą socjalną) **444 rodziny**, w których żyło **942 osób**, przy czym z pomocy finansowej i rzeczowej skorzystało **203 rodzin**, w których żyło **306 osób**. Gminę Wisła, według stanu na dzień 31 grudnia 2024r., zamieszkiwało **10 403 osób**. Tym samym należy stwierdzić, iż **9,05%** ogółu mieszkańców gminy zostało objętych pomocą (a 2,94% ogółu mieszkańców w przypadku rodzin korzystających tylko ze wsparcia finansowego i rzeczowego).

Beneficjentami pomocy społecznej były głównie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym.

Tabela 1 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2022 – 2024

rok	2022	2023	2024
liczba rodzin	542	529	444
liczba osób w rodzinach	1449	1255	942
liczba rodzin/osób (same świadczenia)	182 / 354	184 / 339	203 / 306

Poniższe dane wskazują, że dominującymi powodami przyznania pomocy jest: długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, następnie ubóstwo i bezrobocie.

Tabela nr 2 Powody przyznania pomocy w latach 2022- 2024.

Powody przyznania pomocy w roku		2022		2023		2024	
Lp.	Rodzaj sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
1.	Ubóstwo	80	149	72	124	55	74
2.	Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
3.	Bezdomność	7	7	9	9	6	6
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	28	136	19	103	10	53
5.	W tym: wielodzietność	19	108	18	101	8	47
6.	Bezrobocie	36	81	39	72	27	49
7.	Niepełnosprawność	94	154	101	156	98	143
8.	Długotrwała lub ciężka choroba	152	252	156	231	156	222
9.	Bezradność w sprawach op.-wych. i prowadzenia gosp. dom.	154	310	152	281	134	223
10.	W tym: rodziny niepełne	15	47	13	44	8	28
11.	Rodziny wielodzietne	16	94	14	81	7	42
12.	Przemoc domowa	4	13	2	6	0	0
13.	Potrzeba ochrony handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
14.	Alkoholizm	7	15	13	25	5	8

15.	Narkomania	0	0	0	0	0	0
16.	Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu ZK	3	5	0	0	0	0
17.	Brak umiejętności przystosowania do życia młodzieży opuszczającej placówki	0	0	0	0	0	0
18.	Trudność integracji – status uchodźcy	0	0	0	0	0	0
19.	Zdarzenie losowe	2	7	3	5	0	0
20.	Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
21.	Kłęsa żywiołowa	0	0	0	0	0	0

W 2022 roku do gminy Wisła przybyło około 2 tysięcy osób uciekających z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. W tym czasie powstało 5 ośrodków z ramienia Wojewody Śląskiego, które zapewniły uchodźcom bezpieczne schronienie. Oprócz tego mieszkańcy Wisły również przyjmowali uchodźców. Obecnie na terenie naszego miasta funkcjonują 2 ośrodki.

W ramach MOPS w Wiśle, w 2024r. wypłacono „Jednorazowe świadczenie dla obywateli Ukrainy w wysokości 300zł” na osobę, w ilości 23 świadczeń, na kwotę ogółem 6.900,00zł. Zapewniono posiłki w szkołach dla 14 dzieci ukraińskich, na kwotę 4.311,50zł.

Osobą o nadanym numerze PESEL ze statusem UKR, w roku 2024 wypłacono również następujące świadczenia rodzinne:

1. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego,
2. świadczenie rodzicielskie,
3. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka,
4. zasiłek pielęgnacyjny,
5. stypendium szkolne,
6. sprawienie pogrzebu,
7. refundacja kosztów DPS.

Tabela nr 3 Rodzaje przyznanych świadczeń rodzinnych w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy w 2024r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota (zł)
1.	Jednorazowe świadczenie 300zł	23	6 900,00
2.	zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego	126	1 488,00
3.	świadczenie rodzicielskie	12	11 161,00
4.	jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	2	2 000,00
5.	Zasiłek pielęgnacyjny	38	8 202,00
6.	Stypendium szkolne	9	1 190,40
7.	Sprawienie pogrzebu	1	6 100,00
8.	Refundacja kosztów DPS	1	7 481,49

Praca socjalna

W 2024 roku wsparciem i pomocą w postaci pracy socjalnej, zostało objętych **314 rodzin**, w których żyło **600 osób**. Pracę z ww. rodzinami prowadziło 6 pracowników socjalnych, na podstawie zgłoszeń do tej formy wsparcia przez pracowników innych instytucji lub zgłoszeń samych osób/rodzin. Praca socjalna miała na celu wzmocnienie osoby/rodziny w poradzeniu sobie z trudną sytuacją osobistą, poprzez wsparcie w uruchomieniu jej indywidualnych możliwości i zasobów. Ponadto praca socjalna była świadczona m.in. w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie o uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności), poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego. Najczęstszymi obszarami, nad którymi pracownicy socjalni pracowali z rodzinami były: przemoc domowa, alkoholizm, wyuczona bezradność oraz niewydolność wychowawcza.

Tabela 4. Praca socjalna świadczona rodzinom w latach 2022 – 2024

Rok	2022	2023	2024
Liczba rodzin	302	304	314
Liczba osób	599	584	600

Wsparcie finansowe i rzeczowe rodziny

W obowiązującym stanie prawnym istnieje wiele świadczeń mających na celu zabezpieczenie finansowe rodziny z dziećmi, wśród nich można wymienić takie świadczenia jak:

- 1) świadczenie wychowawcze 500+,
- 2) zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego,
- 3) świadczenie rodzicielskie,
- 4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka,
- 5) zasiłek pielęgnacyjny,
- 6) świadczenie pielęgnacyjne,
- 7) świadczenie z funduszu alimentacyjnego,
- 8) stypendia i zasiłki szkolne,
- 9) zasiłki z pomocy społecznej,
- 10) dodatki mieszkaniowe,
- 11) dodatki energetyczne,
- 12) Karta Dużej Rodziny
- 13) świadczenie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- 14) Program PO PŻ 2014-2020

Tabela 5. Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin w latach 2022 – 2024

zasiłki rodzinne i dodatki	2022		2023		2024	
	liczba świadcz.	kwota (zł)	liczba świadcz.	kwota (zł)	liczba świadcz.	kwota (zł)
1. zasiłki rodzinne	3 400	384 347,37	2 889	316 202,27	1 803	197 217,80
2. dodatki do zasiłków – z tytułu:	1 655	219 312,88	1 548	199 091,24	993	119 446,01

urodzenia dziecka	8	7 358,14	6	6 000,00	10	10 000,00
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	168	62 087	162	60 225,71	66	19 956,50
samotnego wychowywania dziecka	111	21 929,54	86	16 925,10	68	13 390,87
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	300	32 549,34	274	28 939,68	199	20 790,01
rozpoczęcia roku szkolnego	193	18 916,73	164	15 133,46	109	10 341,38
podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	209	14 414,78	170	11 754,61	122	8 723,93
wychowywania w rodzinie wielodzietnej	666	62 057,35	686	60 112,68	419	362 43,32
3. jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka	52	52 000,00	22	22 000,00	32	32 000,00
4. świadczenia rodzicielskie	313	293 919,00	232	213 565,00	166	151 047,00
5. zasiłki pielęgnacyjne	2 202	475 279,00	2399	517 800,00	2 405	519 096,00
6. świadczenia pielęgnacyjne	645	1 357 656,00	698	1 712 108,00	755	2 299 364,00
8. Program 500+	8979	4 458 489,87	37	12 111,07	4	2 000,00
9. świadczenia z funduszu alimentacyjnego	327	146 644,81	249	107 595,05	242	116 936,08
10 stypendia i zasiłki szkolne	11	8 338,62	8 1	4 484,46 620,00	5	3 572,61
11. zasiłki z pomocy społecznej:						
- stały	352	211 568,96	262	156 147,74	263	222 254,77
- okresowy	225	78 991,06	235	83 647,25	142	55 478,21
- celowy	19 rodzin	7 310,64	4 rodziny	2 100,00	5 rodzin	1 792,00
12. dodatki mieszkaniowe	291	109 394,97	278	120 661,94	301	140 676,78
13. dodatki energetyczne	18	296,86	0	0	0	0
14. KDR	521	1871	409	2 083	282	805
15. Za życiem	0	0	5	20 000,00	2	8 000,00
16. PO PŻ 2014-2020	334 PL 122 UKR	-	297 PL 36 UKR	-	282 PL 16 UKR	-

Obok wsparcia finansowego wymienić należy także wsparcie rzeczowe. W głównej mierze dotyczy to pomocy w formie bezpłatnego posiłku (głównie realizowanego dla dzieci w trakcie pobytu w szkole) produktów żywnościowych dystrybuowanych na terenie gminy przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, schronienia, w tym możliwości pobytu w placówkach specjalistycznych jak np. mieszkanie chronione, domy dla matek czy ośrodki dla osób

doznających przemocy. Pomimo, iż zabezpieczenie sytuacji bytowej rodziny zarówno w formie finansowej jak i rzeczowej jest niezwykle ważne, bezpośredni wpływ tych świadczeń na ograniczenie problemów opiekuńczo-wychowawczy jest niewielki.

Kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych

W roku 2024 nie kierowano osób do Powiatowego Ośrodka Wsparcia Dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle dysponuje mieszkaniem chronionym – treningowym, dla osób które potrzebują nauki i pomocy w utrwalaniu samodzielności i samoobsługi oraz pełnienia ról społecznych w integracji ze społeczeństwem, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

Mieszkanie w roku 2024 nie było zajęte. Wydatki w kwocie 6 089,77zł, zostały poniesione w związku z bieżącym remontem i utrzymaniem gotowości.

Pomoc udzielana w ramach wieloletniego programu „Posilek w szkole i w domu”

W 2024r. Gmina Wisła realizowała ustanowiony Uchwałą nr LXIV/1002/2023 z dnia 30 listopada 2023r. *wieloletni rządowy program „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028*, który zakłada finansowe wsparcie gminy w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym, określonych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej. Stanowił on kontynuację wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł **98 134,04zł**, z czego środki własne Gminy, stanowiły kwotę **39 253,62zł**, a dotacja z budżetu państwa **58 880,42zł**.

W ramach programu objęto pomocą **134 osoby** łącznie, środki wydatkowano dla:

- 44 dzieci (19 rodzin- 134 osoby w rodzinach) - pomoc w formie gorącego posiłku na kwotę **33 734,04 zł, (5559 świadczeń)**
- 63 osoby (63 rodziny- 125 osoby w rodzinach) - pomoc w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup żywności na kwotę **64 400 zł (129 świadczeń)**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiśle wykonywał zadania wynikające z realizacji Programu poprzez zapewnienie dożywiania dzieci w przedszkolach i szkołach realizujących obowiązek szkolny na terenie gminy oraz szkołach na terenie innych gmin, a także przyznawanie zasiłków celowych na zakup żywności i pomocy rzeczowej w formie artykułów żywnościowych.

Specjalistyczne poradnictwo

Poradnictwo specjalistyczne prowadzone było w ramach Zespołu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Pomocy Rodzinie, który funkcjonuje w strukturze organizacyjnej MOPS.

Do zadań Zespołu należy:

1. udzielanie terapeutycznej pomocy psychologicznej, w tym także w szkołach, przedszkolach oraz w miejscach zamieszkania osób z ograniczoną możliwością poruszania się,
2. praca z osobami i rodzinami zaburzonymi i patologicznymi (profilaktyka, diagnostyka, terapia),
3. praca z rodziną i osobami w ramach powołania do grupy diagnostyczno- pomocowej; praca z osobami skierowanymi przez Zespół Interdyscyplinarny lub GKRPA;

W ramach zespołu zatrudniony był jeden psycholog. W roku ubiegłym z poradnictwa specjalistycznego świadczonego przez psychologa skorzystały ogółem **83 rodziny**, w których żyło **295 osób**.

Tabela 6. Poradnictwo specjalistyczne w tatach 2022 – 2024

Rok	2022	2023	2024
Liczba rodzin	227	210	83
Liczba osób	837	656	295

Wsparcie asystenta rodziny

Asystent rodziny jest osobą, która przez pewien czas wspiera rodzinę w jej funkcjonowaniu, tak aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Wszystkie działania podejmowane w pracy asystenta rodziny oparte są na pracy z rodziną i na jej rzecz, a ich celem jest towarzyszenie rodzicom we wprowadzeniu takich zmian w swoim myśleniu, zachowaniu czy otoczeniu, które są niezbędne do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Działania asystenta i rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawienia dzieci w rodzinie, w środowisku zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój. Jednak efekt tej pracy zależny jest głównie od chęci i zaangażowania w zmianę rodzin, które objęte zostały taką pracą.

Rodziny objęte asystenturą mogą liczyć na wsparcie diagnostyczne, opiekuńczo – wychowawcze, psychiczno-emocjonalne, doradcze, mediacyjne, motywujące i aktywizujące, a także koordynację działań wszystkich specjalistów działających na rzecz rodziny. Zakres działań asystenta rodziny obejmuje bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny z użyciem własnych metod i stworzonego warsztatu pracy.

Osoba zatrudniona na stanowisku asystenta posiada stosowne kwalifikacje określone w art. 12 ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Nie łączy swych zadań z wykonywaniem pracy socjalnej czy prowadzeniem postępowań w ramach świadczeń rodzinnych czy świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Asystent w roku objętym sprawozdaniem pracował w różnym okresie z **19 rodzinami**, które wychowywały **42 małoletnich dzieci**, przy czym nie przekroczono limitu rodzin przypadającego na jednego asystenta, określonego w art. 15 ust. 4 ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny, wraz z liczbą dzieci w tych rodzinach

Tabela nr 7. Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny w roku 2024r.

asystent	liczba rodzin	liczba dzieci w rodzinach
asystent	19	42

Tabela nr 8. Liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem asystenta rodziny na przestrzeni 2022 – 2024

Rok	2022	2023	2024
Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny	14	16	19
W tym: liczba rodzin zobowiązanych przez sąd	7	8	9

Zgodnie z cytowaną wyżej ustawą - do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny,
- opracowanie planu pracy z rodziną, z dzieckiem umieszczone zostało w pieczy zastępczej,
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- motywowanie do udziału w organizowanych przez różne podmioty zajęciach dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- udzielanie wsparcia i pomocy dzieciom, w ich problemach,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym, grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Praca asystenta odbywa się w miejscu zamieszkania rodziny lub innym wskazanym przez rodzinę (np. przedszkola, szkoły, placówki opieki zdrowotnej). Dostosowana jest zawsze do jej potrzeb i możliwości.

W ramach projektu „Silni w rodzinie!” w okresie listopad 2024r. - grudzień 2025r. kolejne 20 rodzin z Gminy Wisła zostały objęte dodatkowo wsparciem asystenta rodziny, zatrudnionego w ramach umowy cywilno-prawnej. Rodziny przystępujące do projektu charakteryzował problem trudności opiekuńczo – wychowawczy lub kryzys szeroko pojęty. Asystent ma za zadanie określić potrzeby rodziny co do zakresu i wymiaru wsparcia i na bazie diagnozy opracował dla każdego Indywidualny Plan Wsparcia, którego elementem będzie wytyczenie działań zmierzających do stabilizacji sytuacji życiowej rodziny.

Przez cały okres projektu asystent rodziny będzie cyklicznie spotykać się z rodzinami, by monitorować postępy w realizacji IPW, a także dopasowywać wsparcie do zmieniających się potrzeb rodzin, motywować do uczestnictwa we wsparciu, zachęcać do kontaktów z innymi uczestnikami, rozwiązywać problemy, służyć radą i rozmową.

Pozostałe działania

Problemy wychowawcze, często są pochodną innych problemów występujących w rodzinie, jak np. uzależnienie członka rodziny, przemoc domowa, niepełnosprawność. W przypadku rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu pomoc realizowana jest m. in. w ramach działalności Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiśle, szczegółowe działania dotyczące pomocy dla rodzin z problemem alkoholowym odnaleźć można w uchwalonym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2027. Nadmienić należy, iż w znacznej większości wśród rodzin, gdzie nastąpiło umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej występował problem przemocy domowej skorelowany z alkoholem, zazwyczaj u obojga rodziców. Działania wynikające z przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są w ramach powołanego przez Burmistrza Miasta Wisły Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Wiśle, w skład którego wchodzi przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiśle, szkół działających na terenie miasta, Policji, służby zdrowia, Sądu Rejonowego w Cieszynie oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz rodziny. Szczegółowe działania mające na celu pomoc rodzinom dotkniętym przemocą określone są w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030.

Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza i adopcja

W ustawie Kodeks rodzinny i opiekuńczy ustawodawca określił, kiedy dziecko może być umieszczone poza rodziną. Taka sytuacja może mieć miejsce, gdy zostały wyczerpane wszystkie formy pomocy rodzicom dziecka lub dobro dziecka wymaga zapewnienia mu niezwłocznie opieki w formie pieczy zastępczej bądź adopcji.

Na terenie Powiatu Cieszyńskiego funkcjonuje 5 placówek opiekuńczo wychowawczych, w tym cztery **placówki opiekuńczo wychowawcze typu socjalizacyjnego**, łącznie dla 58 dzieci:

- Dom Dziecka w Cieszynie, ul. Kraszewskiego 2,
- Dom Dziecka w Dzięgielowie, ul. Rolnicza 1,
- Dom Dziecka w Międzywiciu, ul. Malinowa 4,
- Dom Dziecka w Wiśle, ul. Reymonta 2,

jedna placówka opiekuńczo – wychowawcza typu interwencyjnego prowadzona na zlecenie Powiatu Cieszyńskiego przez Stowarzyszenie S.O.S. Wioski Dziecięce w Polsce dla 12 dzieci: "Sindbad" Rodzinny Dom Czasowego Pobytu w Ustroniu, ul. Bernadka 38.

Ponadto Starosta Powiatu Cieszyńskiego wydał Stowarzyszeniu Rodzin Zastępczych i Adopcyjnych "Tęczowa Przystań" zezwolenie na prowadzenie placówki wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, która ma siedzibę w Cieszynie, ul. Bielska 92.

Rodzicielstwo zastępcze jest czasową formą opieki ustanawianej dla dzieci. Jest sprawowane w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców biologicznych. W rodzinach zastępczych umieszcza się dzieci, których rodzice zostali czasowo lub trwale pozbawieni praw rodzicielskich lub gdy władza ta została im ograniczona. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu i po uzyskaniu zgody rodziców zastępczych.

W 2024 roku Gmina Wisła, w związku z realizacją powyższego zadania, współfinansowała pobyt 10 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, ponosząc wydatki na poziomie **54 659,30 zł**. W roku 2022, znacząco wzrosły, co wynika z

podwyższenia kosztów i okresu czasu pobytu małoletnich w pieczy. Poniesione wydatki przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 9. Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2022-2024.

Rok	2022	2023	2024
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	3	8	10
Kwota wydatków	5.050,92	27 269,35	54 659,30

Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dziecka

Poza finansowaniem przez gminę kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiśle (tj. kierownik, pracownicy socjalni oraz asystent rodziny) regularnie uczestniczą w odbywających się w Starostwie Powiatowym w Cieszynie, Domu Dziecka (w Wiśle lub Cieszynie) posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji poszczególnych dzieci.

Wnioski końcowe

W ramach projektu „Silni w Rodzinie!” realizowanego na terenie miasta powstała placówka wsparcia dziennego. W okresie III-XII.2025r. wsparciem zostanie objętych 30 dzieci. Placówka przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży w wieku 7-18 lat z rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji szeroko rozumianej jako „kryzys w rodzinie”, bez względu na statut materialny. Zadania realizowane: organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizacja wypoczynku, zabaw, zajęć sportowych, realizowanie zajęć profilaktycznych, stała współpraca z rodziną, wsparcie wychowawcze i pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych. W świetlicy dodatkowo prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, (logopeda, psycholog) działania mające na celu udzielanie pomocy w sytuacjach kryzysowych - szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych - w oparciu o diagnozę indywidualną dziecka i jego rodziny. Ponadto placówka prowadzona jest również w systemie pracy podwórkowej.

Po przeprowadzonej analizie realizowanych zadań, należy stwierdzić, iż podejmowane przez MOPS działania stanowią adekwatną odpowiedź na potrzeby rodzin z terenu gminy Wisła.

Jednocześnie wskazana jest w latach następnych dalsza kontynuacja oraz w miarę możliwości poszerzenie oferty wsparcia, zgodnie z *Gminnym Programem Wspierania Rodziny w Gminie Wisła na lata 2024 – 2026*. Konieczne jest również współdziałanie wielu służb i organizacji działających przede wszystkim na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej cały czas poszukuje nowych form pracy z rodziną, po to aby rodzina potrzebująca wsparcia otrzymała konkretną pomoc oraz by jakość życia rodziny miała lepszy wymiar. Osiągnięcie przez rodzinę stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci jest rezultatem, który daje największą satysfakcję. Mając na uwadze skuteczność w udzielaniu pomocy rodzinom niewydolnym opiekuńczo – wychowawczo, konieczne jest utrzymanie dotychczasowego kierunku działań, a przede wszystkim wysokiej aktywności pozostałych instytucji i organizacji mających w swoich zadaniach pracę z rodziną.

MIEJSKI OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
PL.B. Hoffa 3
43-460 Wisła

KIEROWNIK
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Sylwester Foltyn

mgr Magdalena Bosowska